

Compost

-realizare, procesare și utilizare-

Compost – rezultat al procesului microbial prin care iarba tunsă, frunzele și resturile de la bucătărie sunt transformate în fertilizant organic. Acest proces a fost folosit de secole de către grădinari pentru a crește materia organică din sol, îmbunătățindu-i funcțiile și proprietățile fizice și chimice ale substratului. Se recomandă, compostarea materiei asigurându-se astfel, o reciclare integrală cu rezultate benefice pentru mediu și oameni.

Mărimea și amplasarea compostului

Grămada de compost trebuie să fie aproximativ de 1 metru cub. Dimensiunile mai mari sau mai mici conduc la încetinirea procesului de compostare. Compostul se amplasează într-un loc umbros, razele soarelui conducând la oxidarea materiei organice. Grămada de compost trebuie să fie așezată direct pe sol pentru a se transmite organismele din sol în grămada de compost. Aceasta trebuie poziționată aproape de zonele în care se produc resturi vegetale, se amplasează aproape de o sursă de apă, fără zone cu apă stătută, într-un loc adăpostit, fără vânturi puternice care încetinesc procesele.

Beneficiile compostului

În timp, compostul se transformă în humus. Acesta ajută la revigorarea solurilor sărace, la creșterea plantelor și este benefic pentru mediul înconjurător.

Materiale pentru compost

- Ce trebuie să punem în compost?

2 părți materie verde

1 parte materie brună

- Ce se pune în compost:

Resturi vegetale de la bucătărie/ Carton și hârtie/ Fân și paie/ Frunze/ Zaț/ Coji de ou/ Pene/ Buruieni fără semințe/ Iarbă tunsă/ Păr

- Ce nu se pune în compost:

Cenușă/ Citrice/ Carne/ Brânzeturi/ Ulei/ Oase/ Plante bolnave/ Fecale de pisică și câine/ Lemn tratat/ Plante sau gazon care au fost tratate cu pesticide/ Materiale care nu se biodegradează precum: metale, sticlă, materiale plastice.

Metode de compostare

1. Compostarea în groapă sau șanț

Metoda presupune săparea unei gropi sau a unui șanț de 40-50 cm adâncime în locul în care se dorește inițierea unei grădini sau extinderea acesteia, umplerea cu resturi vegetale și acoperirea cu pământul săpat anterior. Această metodă de compostare se recomandă a fi realizată toamna devreme și compostul poate fi folosit primăvara târziu sau primăvara devreme la semănat și plantat de legume sau pomi. Acest sistem de compostare are 2 avantaje: nevoia redusă de udare și lipsa necesității întoarcerii resturilor vegetale.

2. Compostarea în container

Compostarea în container poate fi realizată în 2 tipuri de containere: staționare și rotative. Pentru ambele containere este necesară întoarcerea periodică a resturilor vegetale, pentru a furniza oxigen grămezii cu compost. **Containerele staționare** pot să fie făcute cu pereți din gard de sârmă, cutii de lemn sau din paleți. Contactul direct cu solul permite organismelor benefice să consume resturile vegetale ajutând astfel la transformarea mai rapidă a acestora în compost. **Containerele rotative** se pot construi dintr-un suport și un butoi cu o ușiță pentru alimentarea cu materie organică. Încât, containerul este ușor de rotit.

3. Compostarea în sistem de 3 containere

Compostarea în sistem de 3 containere este foarte eficientă. Pentru această metodă se construiesc 3 containere staționare lipite între ele, fiecare de 1m³. La prima întoarcere se va muta compostul în containerul din mijloc, iar la următoarea se va întoarce înapoi în primul, repetând procesul până se umple complet primul container;

Compostarea rapidă (metoda Berkley)

În general procesul de compostare durează între 5 și 9 luni, dar există o metodă prin care poți obține compostul într-o lună. Acest sistem de compostare poate fi construit oricând din primăvară până în toamnă în situațiile urgente în care aveți nevoie de compost. Metoda de compostare presupune eliminarea patogenilor și semințelor de buruieni prin temperaturi care ajung chiar la 70 grade Celsius. Diferența procedurală la această metodă față de celelalte este că resturile vegetale trebuie pregătite din timp având astfel biomasa necesară pentru a se activa la maximum. După 18-22 zile grămada ajunge la o formă finală, se racește și compostul este bun de folosit.

Comparație între compostarea anaerobă și cea aerobă

1. Metoda anaerobă – compostarea la rece

Avantaje:

- metodă accesibilă celor cu mai puțină experiență într-ale grădinăritului;
- este necesar un spațiu mic pentru compostare;
- consum mic de apă și forță de muncă;
- pierderi mici de azot.

Dezavantaje:

- descompunere lentă și uneori incompletă a materiei organice;
- nu se distrug decât o parte din semințele de buruieni sau agenți patogeni;
- control limitat al descompunerii;
- producție mai mică de compost.

2. Metoda anaerobă – compostarea la cald

Avantaje:

- descompunere rapidă și completă a materiei organice;
- distrugere aproape totală a semințelor de buruieni și germenii patogeni;
- control total asupra proceselor de descompunere.

Dezavantaje:

- consum mare de apă și forță de muncă;
- spațiu mare destinat rampei de compostare;
- pierderi mari de azot.

Valorificarea compostului

1. Compost din frunze

Compostul din frunze ajută la aerisirea solurilor argiloase, previne uscarea rapidă a solurilor nisipoase, absoarbe apa de ploaie și controlează evaporarea.

2. Compost din coji de ou

Cojile de ou constituie un îngrășământ organic bogat în nutrienți. Cojile de ouă se usucă și se presează bine, până se mărunțesc suficient de mult pentru a fi incorporate în substrat. Astfel, acestea pot fi incorporate în grădină, solarii sau direct în ghiveci.

3. Compost din zăcat de cafea

Zățul de cafea este o sursă de azot, fosfor, potasiu, carbohidrați și vitamine care va completa amestecul lăsat la compostat. Zățul de cafea este un ingredient foarte apreciat de plantele pentru care este indicat îngrășământul acid precum coacăzul, buxusul, coniferele, azaleele, trandafirii și unii pomi fructiferi.

Proprietățile compostului:

- Ajută la menținerea umidității în sol.
- Ajută la reciclarea resturilor vegetale din bucătărie, grădină, alte spații.
- Ajută la creșterea microorganismelor și aerarea solului.
- Reprezintă varianta ecologică a folosirii fertilizanților de sinteză.
- Diminuează poluarea din rampele de gunoi.
- Ajută la neutralizarea pH-ului din sol.

Calitatea compostului

Compostul este bun dacă are următoarele caracteristici:

- este un produs omogen de culoare brun închis sau negru.
- Mirosul este de pământ reavăn.
- Marimea particulelor este mai mică de 1,2 cm.
- Este un produs stabil, poate fi stocat ușor și nu își pierde din calitate.
- Nu conține semințe viabile de buruieni.
- Nu conține fitotoxine ori contaminanți vizibili.
- Are pH-ul între 6,0 – 7,8.

Greseli de compostare: dacă apare un miros cauzele ar putea fi:

- Dacă grămada este prea umedă și neaerisită, puneți o grămadă de crengi pe perimetrul compostului imediat lângă acesta și întoarceți grămada peste aceste crengi.
- Dacă grămada nu se compostează înseamnă că nu are suficientă apă.
- Dacă grămada nu se încălzește suficient, adăugați iarbă proaspăt tunsă sau resturi de la bucătărie.
- Nu adăugați produsele animale în compost, ouă, brânzeturi, carne.
- Evitați să puneți buruieni care au semințe.
- Nu adăugați plante bolnave sau care au fost atacate de ciuperci sau bacterii patogene.
- Nu adăugați excremente de pisici sau câini.

Informații suplimentare, detalii pe:

- www.cjism.ro
- **La primăria orașului sau comunei tale!**